

Grebari «ezetz» esateko arrazoiak

• JUAN ANTONIO CABRERO •

[NAFARROAKO UGTKO IDAZKARI NAGUSIA]

Hilaren 21ean lanuzte orokor batera deitu dute EAEn 35 orduko lanaldia aldarrikatzeko. ELAk eta LABek Nafarroara ere zabaldu dute deia, baina Nafarroako UGT ez dator bat, eta ez da mobilizatu. Izan ere, gure ustez, zentzugabea da foru erkidegoan mobilizazio hori egitea, orain dela bi hilabete bi sindikatu gehiengodunok hainbat akordio sinatu genituelako Gobernuarekin eta patronalarekin lanaldiaren murrizketari buruz.

Nafarroako UGTrentzat ulergarria da sindikatuak, Euskadiko UGTk barne, grebarako deia egitea EAEko Gobernuaren eta patronalaren zorrozkeriagatik. Baina, ELAk eta LABek nahi duten bezala, deialdia Nafarroara zabaltzeak berriz ere agerian uzten du bi sindikatuen itsukeria; izan ere, ez dute ikusi eta onartu nahi edo, bestela, ez dira gauza ikusteko eta onartzeko Nafarroa erkidego desberdina dela, eta lan harremanetako esparru propioa duela, eta, hain zuzen ere, aurreko otsaileko akordioak horren barruan ulertu behar dira.

ELAk eta LABek Nafarroan egindako deia guztiz politikoa eta nazionalista da, eta ez dauka zerikusirik Nafarroako langileen problematikarekin eta benetako interesekin; horregatik, Nafarroako UGTk ez du bere egin. Gainera, gehiengo sindikalak gure erkidegoan lortu dituen akordioen aurkako neurria da.

Hortaz, greba deialdi artifizial baten aurrean gaude, sindikatu nazionalistetakozuzendaritzek kanpotik eta goitik

egina delako, ez baseak ez, askoz gutxiago, Nafarroako langileak kontuan hartu gabe. Alde horretatik, Nafarroan, lanaldiaren murrizketari buruzko akordioak sinatu ondoren, 35 orduen gaineko eztabaida itxi izana leporatu digute ELAk eta LABek CCOO eta UGT-kooi, baina sindikatu horiek abiatu ere ez dute egin deialdi honen gaineko eztabaida; horren froga da lantegietan, oso gutxitan izan ezik, bil-tzar deirik ere ez dute egin, eta langileei ez dietela inolako aukerarik eman boto bidez lanuztearen gaineko erabakia hartzeko.

Nafarroan, UGTk eta CCOOk gehiengo sindikal absolutua dugu, eta lan harremanetako eredu konstruktibo baten alde egin dugu, zeina negoziazioan eta akordioan oinarrituta baitago. Baina ELA eta LABen gutxiengoak hortik kanpo gelditzea erabaki du, hemen gero eta jite politikoagoa hartzen ari direlako ikuspegi sindikalaren kaltetan, eta gero eta gehiago jarraitzen dietelako nazionalismoaren estrategia politikoei, langile-klasearen beharrak eta kezkak kontuan hartu beharrean.

Lan harremanetako esparru hau emaitza onak ematen ari da. Horren froga da gure artean enplegu gehiago eta, oro har, langabe gutxiago izatea,

baita emakumeen artean ere, eta prekarietatea txikiagoa izatea, hala nola soldata-gehikuntzak handiagoak Euskal Autonomia Erkidegoan baino, non gehiengo sindikala eta erantzukizuna sindikatu nazionalistei baitagokie. Eta hori guztia, gainera, gatazka gutxiagoarekin.

Zentzugabea da foru erkidegoan mobilizazio hori egitea, UGTk eta CCOOk akordioak sinatu ditugulako Gobernuarekin eta patronalarekin

Hala, Euskal Autonomia Erkidegoan ez bezala, Nafarroan UGT eta CCOOk akordio bat izenpetu dugu Nafarroako Gobernuarekin, zeinaren ondorioz 2000. urteko urtarrilaren 1ean administrazio publiko guztietan asteko 35 orduko lanaldia aplikatuko baita (urtean 1.592 ordu), eta lanaldia proportzionalki murriztuko lanaldi berezi laburragoak dituzten langileen kasuan; horrek guztiak ehundaka lanpostu sortzea ahalbidetuko du.

Era berean, beste akordio bat lortu dugu CEN patronalarekin. Ondorioz, hainbat neurri hartuko dira enpresa eta sektore guztietan lanaldiaren berrantolaketa eta murrizketa bultzatzeko, enplegu finko berria sortzeko xedez. Akordio horri esker, Espainian lehenengo aldiz onartu du enpresa-erakunde batek lanaldia murriztea enplegua sortzeko, eta posible izango da negoziazio kolektiboaren bidez aurrera jarraitzea 35 orduko lanaldia lor-

tzeko bidean. Akordio horiek guztiek, eta beste erkidego batzuetan (Andaluzian, Katalunian, Aragoian, Galizian, Extremaduran edo Valentziako Autonomia Erkidegoan) sinatutakoek, halaber, bide eman beharko dute estatu osoan lanaldiaren murrizketa eta enpleguaren sorrera lortzeko dituen lege bat eskatzeko.

EAEn, ordea, non kolore bakarreko gobernu nazionalista baitute EHren talde parlamentarioaren laguntzarekin, LABeko idazkari nagusia, Rafa Diez, talde horretako kide dela, sindikatu nazionalistek ez dute akordiorik lortu 35 orduetara buruz. Are gehiago, talde parlamentario nazionalista guztiek, LABeko buruzagiak barne, sozialistek 35 orduen alde izandako ekimen baten aurka bozkatu zuten.

Horregatik, guztiz zentzugabea da Nafarroara esportatu nahi izatea sindikatuen, patronalaren eta EAEko Gobernuaren arteko egungo adostasun falta eta eztabaida. Nafarroako UGTk ahalegin guztiak egingo ditu lortutako itunak garatzeko, dagoeneko hainbat enpresatan gertatzen ari den bezala, lanaldia murrizteari buruzko akordioak lortzeko bideak. Arrazoizko epe bat igaro ondoren ikusiko bagenu ez dagoela benetako borondatearik akordio horiek gauzatzeko, orduan Nafarroako UGTk mobilizazioetara jotzeko aukera aztertuko luke. Baina uneotan, ikuspegi sindikaletik soilik begiratuta, guztiz zentzugabea da lanuzte deialdia Nafarroara zabaltzea.

• Erredakzioan itzulia

Norberaren kontuko soldatapekoak

• PEDRO MARTIN •

[EAEKO GARRAIOLARI SINDIKATUEN FEDERAZIOKO KIDEA]

Harridurazko adierazpenak eragin zituen aurreko Maiatzaren lehenean Iruñean sindikatuen deialdian hainbat erakundek esku hartzeak, besteak beste, EHNE baserritarren erakundeak edo HIRU garraiolari autonomoenak. Badirudi batzuentzat zentzugabekeria dela norberaren kontura lan egiten dutenen erakundeek gizarte-soldata, enpleguaren banaketa edo lanaldiaren murrizketa aldeztzea.

Izan ere, ohituta gaude aspaldiko sindikalismoaren ohikeriak bihotz-erdian tinko ezarri zigan ikuspegi manikeo eta miopera: «Enpresaria produkzio bideen jabea da, eta langilea bere lan-indarra besterik ez duena». Baina azken mende laurdenean nabarmen aldatu dira lan egiteko erak, gizarte egitura eta mekanismo ekonomikoak, eta, horregatik, gaur egun beharrezkoa da berriz aztertzea kontzeptu eta definizio batzuk. Batzuei interesatuko litzaieke

garraiolariei eta gizarte osoari sinestartzea borroka sindikal eta sozialak ez duela zerikusirik gure nahiekin, diru gehiago irabazi, kamioi gehiago eduki eta guk geuk esplotatzeko gidari gehiago izateak izan behar duela gure helburua, eta elkartasuna eta errebindikazioak soldatapekoen edo langabeen kontua direla. «Nork ahal duena egin dezala, eta banatzen dudan guztia nik neuk galtzea da, beste batek irabaz dezan», da berekoikeriaren axioma.

Bada, garraiolariok, baserritarrek eta autonomoen beste kolektiboek beste ezertaz baino gehiago gizarte borrokaz, errebindikazioaz, elkartasunaz eta banaketaz jakin beharko genuke. Haziendarentzat eta Administrazioarentzat esplotatu eta banandu nahi gaituztenean soilik gara enpresariak, eta askotan berekoienak izan gaitezen lortzen dute. Baina ez gara ugazabak, norberaren kontuko soldatapekoak baizik, eta, gainera, geure burua hipotekatu behar

izaten dugu oso tresna garesti bat martxan jartzen, garai batean autoenpleguaren eta autoesplotazioaren merkatura bultzatu gintuztelako; era berean, ez gara *produkzio bideen* jabeak, lanaren benetako jabeak bitartekariak eta garraiolari izan gabe garraiotik bizi direnak direlako.

Hain zuzen ere, lanaren banaketa eta lanaldia murriztea dira gure arazoak neurri batean konpon ditzaketen bideak, ordu gutxiago lan egin eta duintasun handiagoarekin kobratzen badugu denbora gehiago izango dugulako famili bizitzarako, eta denontzat behar adina lan izango delako. Elkartasuna, halaber, funtsezkoa da aurrera egin dezagun, trinko batuta jardun behar dugulako, eta gure borrokan beste langile-sektoreen laguntza behar dugulako, bai eta alderantziz ere. Badakigu gizarte jakin batean bizi garela, eta horretan, askotan, lan-borroka bezain beharrezkoa izaten dela azkenean elkar

ulertzeko eta besteentzat erreferentzia izateko gizarte egitura egokia sortzea.

Gizarte zuzenago, bidezkoago, solidarioago, askeago eta demokratikoago bat lortzeko ilusioa, esperantza eta konpromisoa euskal langile-klasearen tresnak dira, eta ez patronalak ez estatuek ezin izan dizkiote kendu. Greba oso arma baliagarria da, eta ezin dugu baztertu eta erabili gabe utzi, esplotazioak eta prekarietateak nekazariei, garraiolariei, oro har autonomoei, gazteei, emakumeei, etorkinei eta beste talde batzuei eragiten dieten bitartean.

Euskal garraiolariok gainontzekoen neurri berean gaude deituta esku hartzera, eta hala egiten dugu kide garen gehiengo sozial eta sindikalaren bidez, dela ekintza bateratuetan, dela elkartasunean eta borrokan, herri eta langile gisa dagozkigun eskubideak berreskuratu arte.

• Erredakzioan itzulia